

> RETOURADRES Postbus 1992, 6201 BZ Maastricht

Aan de dames en heren,
leden van de gemeenteraad

BEZOEKADRES
Mosae Forum 10
6211 DW Maastricht

POSTADRES
Postbus 1992
6201 BZ Maastricht

ONDERWERP
Stand van zaken Netwerkaanpak
Eenzaamheid Maastricht
BEHANDELD DOOR
JMC (Karin) Martens

DATUM
26 september 2019
VERZONDEN 30 SEP. 2019

TELEFOONNUMMER
043 350 3131

E-MAILADRES
Karin.Martens@maastricht.nl

FAXNUMMER
043 - 350 4141

BIJLAGEN

—

ONZE REFERENTIE
2019-27217

UW REFERENTIE
—

Geachte raadsleden,

Graag informeer ik u met deze raadinformatiebrief over de stand van zaken met betrekking tot de (netwerk)aanpak van eenzaamheid in Maastricht. Ten eerste duid ik kort het thema eenzaamheid met achtergrond en cijfers. Vervolgens geef ik u een overzicht van toekomstige acties en activiteiten. Voor de volledigheid zal ik u tot slot kort uitleggen op welke manier eenzaamheid tot op heden aangepakt is.

Cijfers eenzaamheid in Maastricht

In Maastricht voelt 48 procent van de inwoners zich eenzaam. Dat blijkt uit cijfers van de Gezondheidsatlas van de GGZ Zuid-Limburg.

Voor het onderzoek zijn vragen gesteld aan 3584 mensen vanaf 15 jaar. Daarbij is een onderscheid gemaakt tussen sterk eenzaam, enigszins eenzaam en niet eenzaam. Alleenstaande ouders en mensen die zijn gescheiden, ervaren het vaakst sterke gevoelens van eenzaamheid. Veertien procent van de Maastrichtenaren heeft aangegeven een gevoel van 'ernstige eenzaamheid' te ervaren. Voor de gegevens per buurt verwijs ik u naar www.gezondheidsatlaszl.nl/wijkprofielen.

Individuele factoren eenzaamheid

Uit wetenschappelijk onderzoek¹ blijkt dat eenzaamheid met diverse individuele factoren te maken heeft. Beleving en oorzaak zijn heel persoonlijk, dus moet ook de aanpak maatwerk zijn. Eenzaamheid is een subjectief begrip. Van iemand die zegt dat hij eenzaam is, denken we vaak dat hij of zij weinig vrienden of kennissen heeft. Echter, afhankelijk van iemands persoonlijkheidskenmerken kan iemand, die veel mensen om zich heen heeft, zich ook eenzaam voelen. Iemand die weinig contacten heeft, kan hier tevreden mee zijn en zich niet eenzaam voelen.

Maatwerk, volharding en samenwerking

Eenzaamheid is dus een complex fenomeen, dat verschillende oorzaken en vormen kent en zich bovendien niet aan de grenzen houdt van verschillende hulpverleningssectoren (gemeentelijke gezondheidsdienst, geestelijke gezondheidszorg, sociale sector, zorgsector). Het is voor de lokaal betrokken partijen een opgave om een gezamenlijke visie te bepalen op het vraagstuk. Daarbij moet er onder andere bepaald worden welke vormen van eenzaamheid onder welke doelgroepen op welke manier aangepakt moeten worden.

¹ Zie bijvoorbeeld: [Prof. Dr. Arjan E.R. Bos, 'Een sociaal-psychologisch perspectief op psychopathologie', oktober 2018.](#)

DATUM
26 september 2019

Lokale netwerkaanpak

Tegen deze achtergrond acht ik het van belang om de aanpak van eenzaamheid in Maastricht te intensiveren. Daarom sluiten we aan op het programma 'één tegen eenzaamheid' van het ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport. Dit programma levert tools en stimuleert en faciliteert de lokale aanpak.

Het inzetten op een lokale netwerkaanpak eenzaamheid is een eerste belangrijke stap. Vandaar dat er op 1 oktober, van 14:00 tot 18:00, op de locatie van The Masters (Hoogbrugstraat 42), een startbijeenkomst netwerkaanpak eenzaamheid, met 45 organisaties uit Maastricht, plaatsvindt.

Deze startbijeenkomst is de aftrap om te komen tot een Maastrichtse netwerkaanpak eenzaamheid. De bestaande rollen van organisaties versterken, signalen beter opvangen en opvolgen, doorverwijzen en elkaar versterken staan centraal bij de netwerkaanpak. Professionals, vrijwilligersorganisaties, bedrijven en gemeente vervullen namelijk verschillende rollen.

Deze eerste stap moet leiden tot een meer efficiënte en effectieve aanpak van eenzaamheid. In het eerste kwartaal 2020 vindt vervolgens in Maastricht een werkconferentie plaats. Het delen van goede voorbeelden, kennis en het versterken van de samenwerking staat hierbij centraal. Deze werkconferentie is ook toegankelijk voor raadsleden. Ik zal u hierover informeren.

Week tegen Eenzaamheid

Ook informeer ik u graag over de Week tegen Eenzaamheid, van 1 tot 8 oktober 2019. In het kader van deze week worden in Maastricht extra eetmomenten² georganiseerd op verschillende plekken in de stad. Het is de bedoeling dat vaste bezoekers van bestaande eet-initiatieven, iemand meenemen die er nog nooit is geweest. Tijdens de maaltijden zal aandacht zijn voor het thema eenzaamheid.

Lokale aanpak

Voor de volledigheid licht ik tot slot toe hoe de lokale aanpak van eenzaamheid tot op heden plaatsvond:

- Het initiëren, faciliteren, subsidiëren en ondersteunen van (nieuwe) activiteiten gericht op ontmoeting, voor alle inwoners, maar ook specifiek voor ouderen, stads breed en in de buurten;
- Het voorkomen en bestrijden van eenzaamheid en sociaal isolement als thema in de tenderregelingen subsidies vrijwilligersactiviteiten. Bij de tenders zijn projecten gericht op de bestrijding van eenzaamheid toegekend;
- Het stimuleren van actieve deelname van ouderen aan de diverse activiteiten in de stad, bijvoorbeeld door Maastricht Sport, Trajekt, 't Gilde, de Hoeskamers en Buurtbruggen;
- Aandacht voor preventie van en signaleren van eenzaamheid ouderen (vanuit welzijn en zorg is contact met professionele en vrijwilligersorganisaties met daarin aandacht voor signaleren van vereenzaming, bijvoorbeeld via wijkverpleging, consulent WMO in keukentafelgesprek);
- De sociale teams vervullen een belangrijke verbindende rol: 'Er klopte iemand bij ons aan die eenzaam was. Omdat we meer mensen kenden die daar in Daalhof tegenaan liepen, hebben we ze met elkaar in contact gebracht. En nu komen die mensen regelmatig samen. Onze rol is dan vooral die van bemiddelaar.'

² Athos, Tapijntuin i.s.m. Stichting met je Hart, Mosae Zorggroep, 't Hegeneerke, Hoeskamer Limmel, Huiskamer Daalhof, Koffie-inloop La Belletsa i.s.m. Heugemerveld, In de Roode Leeuw, Buurtplatform Amby, Leger des Heils, LEFteam, Martinushuis.

DATUM
26 september 2019

- Aandacht voor het thema eenzaamheid in communicatie-uitlatingen van de gemeente (zoals in de "Kwiek" infokrant voor ouderen, de website Thuis in Maastricht);
- Ervaringsdeskundigen hebben een aantal professionals getraind om echt in gesprek te gaan over eenzaamheid, om zo te ontdekken wat er echt speelt en wat er nodig is om patronen te doorbreken.

Ik hoop u hiermee voldoende geïnformeerd te hebben.

Hoogachtend,

Mara de Graaf,
Wethouder Zorg, Welzijn, Gezondheid en Diversiteit

